

Betænkning afgivet af Sundhedsudvalget den 2. juni 2022

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven

(Vederlagsfri tandpleje for 18-21-årige)

[af sundhedsministeren (Magnus Heunicke)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 4 ændringsforslag til lovforslaget. Sundhedsministeren har stillet ændringsforslag nr. 1, 2 og 4. Venstres medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 3.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, SF, RV, EL og FG) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de under nr. 1, 2 og 4 stillede ændringsforslag. Flertallet vil stemme imod ændringsforslag nr. 3.

Et *mindretal* i udvalget (V) vil stemme hverken for eller imod lovforslaget ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (DF, Liselott Blixt (UFG) og Karina Adsbøl (UFG)) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* i udvalget (KF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Et *fjerde mindretal* i udvalget (NB) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget og de stillede ændringsforslag ved 2. behandling.

Et *femte mindretal* i udvalget (LA) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget og de stillede ændringsforslag ved 2. behandling.

Alternativet, Kristendemokraterne, Moderaterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssagens afgivelse ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Venstre

Lovforslaget lægger op til, at der kan opbygges kapacitet i kommunerne til, at de unge mellem 18 og 22 år skal have mulighed for at benytte den kommunale tandpleje. Venstre finder det uhensigtsmæssigt, at unge mellem 18 og 22 år, som i dag benytter sig af private tandlæger eller tandplejere ikke fortsætter med det, dog vederlagsfrit. Der er overhængende risiko for, at den kommunale kapacitet vil blive udfordret ganske alvorligt, og samtidig vil de private tandlæger og tandplejere opleve et omsætningstab. Venstre har stillet et ændringsforslag til lovforslaget, hvor unge mellem 18 og 22 får mulighed for vederlagsfrit at vælge mellem private tandlæger og private tandplejere. Det ændringsforslag er der ikke flertal for i Folketinget. På den baggrund stemmer Venstre hverken for eller imod lovforslaget.

Liselott Blixt (UFG) og Karina Adsbøl (UFG)

Liselott Blixt (UFG) og Karina Adsbøl (UFG) bragte under 1. behandling op, at man ikke inddrog tandplejerne på samme vilkår. Det har ministeren delvis rettet op på ved at stille ændringsforslag. Dog fortsætter det stadig, at den unge både skal finde en tandplejer samt en tandlæge, hvilket ikke er nødvendigt, hvis man kun har brug for forebyggende og vedligeholdende tandpleje. Men lovforslaget er blevet forbedret, og derfor støtter vi lovforslaget.

Vi støtter samtidig Venstres ændringsforslag nr. 3, men falder dette, støtter vi stadig op om forslaget.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Til § 1

Af *sundhedsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af NB og LA):

1) Efter nr. 3 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 128 indsættes efter »tandlæger«: »eller tandplejere«.

[Adgang til at lave aftaler med praktiserende tandplejere]

2) Nr. 4 affattes således:

»4. I § 129, stk. 1, ændres »under 18 år« til: »omfattet af § 127«, og efter »efter eget valg« indsættes: », hos privatpraktiserende tandplejer og tandlæge efter eget valg«.

[Adgang til praktiserende tandplejer efter eget valg]

Af et *mindretal* (V), tiltrådt af et *mindretal* (DF, KF, Liselott Blixt (UFG) og Karina Adsbøl (UFG)):

3) Efter nr. 4 indsættes som nye numre:

»02. I § 129, stk. 1, indsættes efter »tandklinik«: », jf. dog 2. pkt.«

03. I § 129, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Unge mellem 18 og 22 år er ikke omfattet af den kommunale klinik tandpleje, men kan frit vælge vederlagsfri tandpleje hos en privatpraktiserende tandlæge eller tandplejer efter eget valg.«

[Unge mellem 18 og 22 år kan modtage vederlagsfri tandpleje hos privatpraktiserende tandlæge eller tandplejer]

Af *sundhedsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af NB og LA):

4) Nr. 5 affattes således:

»5. I § 129, stk. 3, ændres »tandlægepraksis samt« til: »tandlæge- eller tandplejerpraksis, om kommunal visitation til tandregulering og andre særlig kostbare behandlingsydelser og«.

[Konsekvensændring]

Bemærkninger

Til nr. 1

Det fremgår af sundhedslovens § 128, at kommunalbestyrelsen tilbyder tandpleje efter § 127 på offentlige klinikker eller hos praktiserende tandlæger, som kommunalbestyrelsen indgår aftale med. Det foreslås, at der i § 128 efter »tandlæger« indsættes »eller tandplejere«.

Ændringen vil betyde, at kommunerne kan vælge at tilbyde den vederlagsfri tandpleje på offentlige klinikker eller indgå aftale med en eller flere privatpraktiserende tandlæger

eller tandplejere om varetagelse af børne- og ungdomstandplejen.

Det vil fortsat være kommunerne, der har ansvaret for det samlede tandplejetilbud, selv om der indgås aftale med privatpraktiserende tandlæger eller tandplejere.

Der er tale om en udvidelse af bestemmelsen, som dels har til formål at give kommunerne fleksibilitet i tilrettelæggelsen af opgaverne i forbindelse med udvidelsen af børne- og ungdomstandplejen, dels har til formål at give privatpraktiserende tandplejere mulighed for at kunne varetage opgaver inden for børne- og ungdomstandplejen.

Det forudsættes, at tandplejerne på grund af deres afgrænsede virksomhedsområde ikke kan varetage alle opgaver i børne- og ungdomstandplejen, hvormed barnet/den unge vil skulle henvises til en tandlæge i forhold til opgaver, der ligger uden for tandplejerens virksomhedsområde.

Til nr. 2

Det fremgår af sundhedslovens § 129, stk. 1, at børn og unge, der ønsker et andet tandplejetilbud end det, kommunalbestyrelsen vederlagsfrit stiller til rådighed, kan vælge at modtage børne- og ungdomstandpleje hos en privatpraktiserende tandlæge efter eget valg eller på en anden kommunes tandklinik.

Det foreslås, at der efter »privatpraktiserende tandlæge efter eget valg« indsættes », hos privatpraktiserende tandplejer og tandlæge efter eget valg« i den foreslåede bestemmelse i § 129, stk. 1.

Med den foreslåede affattelse af bestemmelsen vil børn og unge omfattet af § 127, der ønsker et andet tandplejetilbud end det, kommunalbestyrelsen vederlagsfrit stiller til rådighed, også kunne vælge at modtage børne- og ungdomstandpleje hos privatpraktiserende tandplejer efter eget valg.

For de personer, som benytter fritvalgsordningen, gælder, at valget af privat praksis vil gælde for det samlede tandplejetilbud, uanset at den praktiserende tandplejer har et afgrænset virksomhedsområde. Det betyder, at børn og unge, som har valgt en privatpraktiserende tandplejer, i visse tilfælde skal opsøge en praktiserende tandlæge for behandling. De nærmere rammer for valget om at modtage børne- og ungdomstandpleje hos privatpraktiserende tandplejer og tandlæge efter eget valg vil efter sundhedslovens § 129, stk. 3, blive fastsat i bekendtgørelse om tandpleje.

De nærmere forhold for afregning mellem kommune og privatpraktiserende tandplejere vil skulle afklares mellem parterne. I en eventuel mellemliggende periode fra lovens ikrafttræden og til indgåelse af en eventuel overenskomst vil kommunalbestyrelsen have mulighed for at beslutte, på hvilke vilkår og for hvilke ydelser der kan iværksættes behandling uden forhåndsgodkendelse. De nærmere rammer herfor fastsættes efter § 129, stk. 3, i bekendtgørelse om tandpleje.

Til nr. 3

Ændringsforslaget indebærer, at unge mellem 18 og 22 år tilbydes vederlagsfri tandpleje i den private praksissektor hos en privatpraktiserende tandlæge eller tandplejer efter eget valg.

I dag er personer over 18 år som udgangspunkt ikke omfattet af den kommunale tandpleje, men modtager deres tandpleje i den private sektor. Det betyder bl.a., at den private sektor allerede har den nødvendige kapacitet til at behandle de personer, som med lovforslaget foreslås fremover at kunne modtage vederlagsfri tandpleje.

Det er dermed vurderingen, at det er uhensigtsmæssigt at henvise aldersgruppen 18-22 år til den kommunale tandpleje, som dermed skal opbygge yderligere kapacitet, og at der i den forbindelse kan risikeres længere ventetider for samtlige af de patienter, som normalt benytter den kommunale tandpleje.

Til nr. 4

Det foreslås, at der i stedet for »tandlægepraksis« indsættes »tandlæge- eller tandplejerpraksis« i den foreslåede bestemmelse i § 129, stk. 3. Med den foreslåede ændring udvides ministerens bemyndigelse til også at kunne fastsætte nærmere regler om skift mellem kommunal kliniktandpleje og privat tandplejerpraksis. Ændringen skal ses som en konsekvensmæssig ændring, der følger af den foreslåede ændring af § 129, stk. 1.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 29. april 2022 og var til 1. behandling den 6. maj 2022. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Sundhedsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Annette Lind (S) Birgitte Vind (S) Tanja Larsson (S) Camilla Fabricius (S) nfm. Maria Gudme (S) Kasper Roug (S)

Julie Skovsby (S) Lennart Damsbo-Andersen (S) Rasmus Horn Langhoff (S) Kirsten Normann Andersen (SF)

Trine Torp (SF) Stinus Lindgreen (RV) Christina Thorholm (RV) Peder Hvelplund (EL) Pernille Skipper (EL)

Susanne Zimmer (FG) Jane Heitmann (V) fmd. Anne Honoré Østergaard (V) Hans Andersen (V) Martin Geertsen (V)

Marlene Ambo-Rasmussen (V) Sophie Løhde (V) Liselott Blixt (UFG) Karina Adsbøl (UFG) Mette Hjermind Dencker (DF)

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) Per Larsen (KF) Lars Boje Mathiesen (NB) Henrik Dahl (LA)

Alternativet, Kristendemokraterne, Moderaterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Hørings svar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og sundhedsministeren sendte den 10. februar 2022 dette udkast til udvalget, jf. SUU alm. del – bilag 200. Den 29. april 2022 sendte sundhedsministeren hørings svarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 13 bilag på lovforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 5 skriftlige henvendelser om lovforslaget.

Deputationer

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 2 deputationer, der mundtligt har redegjort for deres holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 22 spørgsmål til sundhedsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Socialdemokratiet (S)	49	Frie Grønne, Danmarks Nye Venstrefløjsparti (FG)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	39	Alternativet (ALT)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Kristendemokraterne (KD)	1
Radikale Venstre (RV)	14	Moderaterne (M)	1
Enhedslisten (EL)	13	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	13	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	10	Sambandsflokkurin (SP)	1
Nye Borgerlige (NB)	4	Javnaðarflokkurin (JF)	1

Liberal Alliance (LA)

3

Uden for folketingsgrupperne (UFG)

9